

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

(Açık)

**BATMAN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
BİLGİ SAKLAMA ORTAMLARI YOK ETME
PROSEDÜRÜ**

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
BATMAN
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Kodu	Yayınlama tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
BISM.BG.PR.03	20.11.2018			1/3

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı, T.C Sağlık Bakanlığı Batman İl Sağlık Müdürlüğü ve Bağlı Birimler bünyesinde bulunan, ekonomik ömrünü tamamlamış veya tamamlamadığı halde teknik veya fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılmasına karar verilen bilgi sistem cihazları, bu cihazlarla ilgili kayıt silme işlemleri 2006/11545 sayılı Taşınır Mal Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesince, ilgili sorumlular/komisyonlar tarafından yapılmasında izlenecek yöntemi tanımlamaktır.

2. KAPSAM

Bu prosedür, T.C Sağlık Bakanlığı Batman İl Sağlık Müdürlüğü ve Bağlı Birimler bünyesinde bulunan, ekonomik ömrünü tamamlamış veya tamamlamadığı halde teknik veya fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılmasına karar verilen bilgi sistem cihazları, ilgili sorumluları/komisyonları kapsar.

3. UYGULAMA

-Kaydı silinen bilgi sistem cihazlarına ait veri depolama üniteleri, içerisinde gizlilik dereceli bilgi bulundurma ihtimali nedeniyle usulüne uygun olarak imha edilir veya güvenli silme işlemi yapılır.

-Kaydı silinen bilgisayarların sabit diskleri, ilgili teknik birimlerden destek alınmak suretiyle sökülür. Sökülen sabit disklerden daha önce ilgili teknik birimler tarafından "onarımı mümkün değil" şeklinde rapor verilenler ile sağlam olmakla birlikte yeniden kullanımı düşünülmeyen cihazlar aşağıda belirtilen yöntemlerden biri ya da birkaçı birlikte kullanılmak suretiyle imha edilir:

❖ **De-manyetize Etme:** Manyetik medyanın özel bir cihazdan geçirilerek gayet yüksek değerde bir manyetik alana maruz bırakılması ile üzerindeki verilerin okunamaz biçimde bozulması işlemidir.

❖ **Fiziksel Yok Etme:** Optik medya ve manyetik medyanın eritilmesi, yakılması veya toz haline getirilmesi gibi fiziksel olarak yok edilmesi işlemidir.

-Katı hal disklerde üzerine yazma veya de-manyetize etme işlemi başarılı olmazsa, fiziksel olarak yok edilmesi gerekir.

-İmhasına karar verilen sabit disklerin fiziksel imha işlemlerinde ekte yer alan "Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı" ile "Disk İmha Formu" doldurulup resmi yazı ile Batman İl Sağlık Müdürlüğüne gönderilir.

-Disk imha işlemleri, bizzat disklerin sahipleri veya taşınır mal sorumlularının nezaretinde yapılır.

Hazırlayan	Onaylayan
Suat SAĞLAM Bilgi Güvenliği Yetkilisi	Dr.Mehmet Hakan PAMUKÇU İl Sağlık Müdürü

 T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI	(Açık) BATMAN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ BİLGİ SAKLAMA ORTAMLARI YOK ETME PROSEDÜRÜ			 T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI BATMAN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kodu	Yayınlama tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
BISM.BG.PR.03	20.11.2018			2/3

Bilgisayarların sabit diskleri dışında hassas veri bulundurma ihtimali olan diğer depolama ortamları, ortam türüne bağlı olarak aşağıda yer alan yöntemlerden biri kullanılarak yok edilir:

- **Ağ cihazları** (anahtarlama cihazı, yönlendirici vb.): Söz konusu cihazların içindeki saklama ortamları sabittir. Ürünler, çoğu zaman silme komutuna sahiptir ama yok etme özelliği bulunmamaktadır. Yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- **Flash tabanlı ortamlar:** Flash tabanlı sabit disklerin ATA (SATA, PATA vb.), SCSI (SCSI Express vb.) arayüzüne sahip olanları, destekleniyorsa <block erase> komutunu kullanarak, desteklenmiyorsa üreticinin önerdiği yok etme yöntemi ile ya da yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- **Manyetik bant:** Verileri esnek bant üzerindeki mikro mıknatıs parçaları yardımı ile saklayan ortamlardır. Yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- **Manyetik disk gibi üniteler:** Verileri esnek (plaka) ya da sabit ortamlar üzerindeki mikro mıknatıs parçaları yardımı ile saklayan ortamlardır. Yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- **Mobil telefonlar (Sim kart ve sabit hafıza alanları):** Taşınabilir akıllı telefonlardaki sabit hafıza alanlarında silme komutu bulunmakta ancak çoğunda yok etme komutu bulunmamaktadır. Yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- **Optik diskler:** CD, DVD gibi veri saklama ortamlarıdır. Fiziksel yok etme yöntemleriyle yok edilir.
- **Veri kayıt ortamı çıkartılabilir olan yazıcı, parmak izli kapı geçiş sistemi gibi çevre birimleri:** Tüm veri kayıt ortamlarının söküldüğü doğrulanarak özelliğine göre yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- **Veri kayıt ortamı sabit olan yazıcı, parmak izli kapı geçiş sistemi gibi çevre birimleri:** Söz konusu sistemlerin çoğunda silme komutu bulunmakta, ancak yok etme komutu bulunmamaktadır. Yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.

-Kâğıt ve mikrofiş ortamlarındaki veriler, kalıcı ve fiziksel olarak ortam üzerine yazılı olduğundan ana ortam fiziksel olarak yok edilir.

-Orijinal kâğıt formattan tarama yoluyla elektronik ortama aktarılan kişisel veriler, buldukları elektronik ortama göre yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.

-Yeniden kullanılması planlanan disklere, içlerinde yer alan bilgilerin yetkisiz kişilerin eline geçmesini engellemek maksadıyla 'güvenli sil' (üzerine yazma) işlemi yapılır. Güvenli silme işlemi, manyetik medya ve yeniden yazılabilir optik medya üzerine en az yedi kez 0 ve 1'lerden oluşan rastgele veriler yazarak eski verinin kurtarılmasının önüne geçilmesi işlemidir. Bu iş için uygun bir yazılım (DBAN, Kill Disk, Eraser, Disk Wipe, HDSredder gibi) veya donanım kullanılır.

Hazırlayan	Onaylayan
Suat SAĞLAM Bilgi Güvenliği Yetkilisi	Dr.Mehmet Hakan PAMUKÇU İl Sağlık Müdürü

 T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI	(Açık) BATMAN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ BİLGİ SAKLAMA ORTAMLARI YOK ETME PROSEDÜRÜ			 T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI BATMAN İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Kodu	Yayınlama tarihi	Revizyon Tarihi	Revizyon No	Sayfa
BISM.BG.PR.03	20.11.2018			3/3

Arızalanan ya da bakıma gönderilen cihazlarda yer alan hassas verilerin yok edilmesi işlemleri ise aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir:

- İlgili cihazların bakım, onarım işlemi için üretici, satıcı, servis gibi üçüncü kurumlara aktarılmadan önce içinde yer alan verilerin yukarıda belirtilen imha yöntemlerinden uygun olan bir ya da birkaçı kullanılmak suretiyle yok edilir.
- Yok etmenin mümkün ya da uygun olmadığı durumlarda, veri saklama ortamı sökülerek saklanır, arızalı diğer parçalar üretici, satıcı, servis gibi üçüncü kurumlara gönderilir.
- Dışarıdan bakım, onarım gibi amaçlarla gelen personelin, hassas verileri kopyalayarak kurum dışına çıkartmasının engellenmesi için gerekli önlemler alınır.

4. İLGİLİ DOKÜMANLAR

- Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı Örneği
- Disk İmha Formu

Hazırlayan	Onaylayan
Suat SAĞLAM Bilgi Güvenliği Yetkilisi	Dr.Mehmet Hakan PAMUKÇU İl Sağlık Müdürü